

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisorile neînțelese nu se primesc. — Manuscrisurile nu se returnează.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în Brașov și la următoarele
BIBLIOTECI DE ANUNTURI:
în Viena: la N. Duker Nachf.
Nux. Augensfeld & Emeric Losner.
Heinrich Schalek. A. Oppel.
în Budapesta: la A. V. Goldberger, Ekstein Bernat, Julius Leopold (VII. Erszébet-körút).
PREȚUL INSERȚIUNILOR:
o serie garmond pe o coloană 10 bani pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifa și învoială. — RECLAME pe pagina 3-a o serie 20 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVI.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungarie:
Pe un an 24 cor., pe șase luni 12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-rii de Duminică 2 fr. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se primumeră la toate cele poștale din țară și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare. Târgul Inului Nr. 80, etajul I.: Pe un an 20 cor., pe șase luni 10 cor., pe trei luni 5 cor. Cu dusul în casă: Pe un an 24 cor., pe 6 luni 12 cor., pe trei luni 6 corons. — Un exemplar 10 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 28.

Brașov, Joi 6 (19) Februarie.

1903.

Situațiunea în Balcani.

Propaganda revoluționară, ce s'a făcut și se face printre Bulgarii din Macedonia ca și printre populațiunea din principatul bulgar, în legătură cu acțiunea de reforme a Austro-Ungariei și Rusiei, preocupă din zi în zi mai mult cercurile politice și diplomatice ale statelor europene.

Pretutindenți fierberea din peninsula balcanică e urmărită cu mare atențiune și nu fără îngrijire pentru urmările ce le-ar pute avea o eventuală izbucnire a unei mari revoluțiuni la primăvară.

La meetingul, ce s'a ținut Duminică la Paris în cestiunea macedoneană deputatul Jaurès a caracterizat atmosfera, ce domnesce adî în Balcani, dîcînd: „Aici te atinge un miros de sânge, pe care toate miresmele Arabiei nu-l pot suprima“.

Și ce rezultat va avea intervențiunea celor două împărății mai de aproape interesate pentru a constrînge pe Sultanul să introducă în Macedonia și în celelalte vilaele creștine ale sale reforme civile corespunzătoare cerințelor timpului de adî? Nu cumva se va naște de aici o incuratură și mai mare, decât ar produce-o o răscolă sângeră în acele vilaele?

Cu întrebările aceste se ocupă presa europeană foarte viu, mai ales de când cu călătoria, ce a interpretat contele Lamsdorff pentru a pregăti acțiunea în favorul acelor reforme. Pe lângă Franca, care a luat inițiativa spre a îndemna pe aliata sa, Rusia, la o astfel de acțiune, toate celelalte mari puteri semnatare ale tratatului de Berlin însoțesc cu cea mai încordată atențiune pașii diplomației rusești și austriace.

Ministrul de externe frances Delcassé stăruie mult ca să se realizeze acele reforme, deși asigură, că Franca nu urmărește interese materiale în Peninsula balcanică.

Italia e nu mai puțin gata a se întrepune în favorul acelei îmbunătățiri a administrației în provinciile turcesce locuite de creștini, care se potă aduce în concordanță cerințele civilizațiunii cu cerința de a se susține *status quo* teritorial. Dér Italia e interesată și ea în Balcani și, conform declarației făcute alaltăeri în camera din Roma de ministrul de externe Baccelli, și Italia a luat parte la tratările cu Rusia prin mijlocirea Austro-Ungariei și ambele împărății au recunoscut poziția ei deosebită în cestiunea balcanică.

Propunerile de reforme făcute de ambasadorii Austro-Ungariei și Rusiei din Constantinopol, se asigură, că au și fost deja aprobate de guvernele lor. Ele vor fi comunicate ȳilele acesteia Porței.

Fi-va acesta în stare să introducă acele reforme în mod consciențios și cu energia cuvenită? Etă o întrebare, la care e greu a răspunde. Deocamdată cel puțin Porța pare mai liniștită, la ceea ce a contribuit mult și asigurarea ce a primit-o, că România, Grecia și Serbia au făcut declarațiuni categorice, că nu vor admite ca elementul bulgar în Macedonia să fie privilegiat pe socotela conaționalilor lor și sunt pentru strinsa respectare a stărei teritoriale actuale.

Cu deosebire interesantă e o scire ce-o primesc ȳiarul frances „Le Temps“ din Berlin, care spune, că guvernul României a adresat o circulară reprezentanților săi din străinătate, în care declară, că „România nu se potă lăpăda de protecțiunea Cuțo-Vlahilor (Aromânilor) în favoarea cărora va cere să li-se aplice măsurile, ce se vor lua eventual pentru Bulgarii macedonenți; ér în cas de modificări teritoriale România își rezervă drepturile în mod espres“.

Adevărat că guvernul bulgar a făcut cele mai solemnele asigurări,

că nu se gândește a turbura pacea că n'a dat ordine de mobilizare, și că spre dovadă a procedat la arestarea membrilor comitetelor macedonene și a capilor revoluționari din Bulgaria.

Pretutindenți scirile aceste au făcut cea mai bună impresiune. Dér nu trebuie să se trecă cu vederea, că încă cu ocaziunea vizitei contelui Lamsdorff la Sofia, ministru-președinte bulgar Danev i-a declarat, că Bulgaria potă fi trasă la răspundere numai pentru activitatea comitetelor macedonene, ce se află pe teritoriul bulgar, nu și pentru comitetele secrete revoluționare din interiorul Macedoniai.

În interiorul Macedoniai sunt însă organizate opt sute bande revoluționare și cine va garanta și pentru acestea? Porța însă-și, în cazul cel mai favorabil, numai pentru anul acesta speră a-se mai puțin susține pacea în Balcani.

Discușiune pătimăse în dietă.

(Desbaterea proiectelor militare.)

Obstrucțiunea contra proiectelor militare continuă. În ședința de Lună a vorbit independentul Papp Zoltan. El a amusat camera printr'un discurs, care a durat patru ore întregi. A ȳis, că a sosit timpul, ca „națiunea“ să răstörne idolii străini. Maghiarii nu pot aștepta nimic de sus, ci sunt avisați la sine înșiși. Să înceteze, deci hiperloialismul și să-și cêră drepturile. Se ocupă cu situațiunea politică europeană. E un semn al timpului, ȳice, că prințul Eitel Frideric, fiul împăratului german, învață unguresce. Archiducele Francisc Ferdinand însă n'a fost educat unguresc, el a și ȳis odată: „Cu răboiul voi veni asupra Ungariei“. Insuși domnitorul ȳice despre pretensiunile maghiare în ton ironic: „Das auch noch?“ Nu ne putem încrede în cuvântul dat. Rescriptul prea înalt de la 1868 privitor la armată n'a fost executat. A fost o minciună.

Presidentul: Nu-i permis a-se întrebuinta astfel de espresiuini!

Lengyel Zoltan: Impăratul a dat ordinul, apoi a dat alt ordin secret, ca să nu se execute primul ordin.

Presidentul chiamă la ordine pe Lengyel.

Papp Zoltan: Ministrul president a ȳis, că națiunea n'are drepturi bine definite pentru armată independentă.

Br. Fejervary: N'a ȳis acesta. Numai în lege nu se află.

Papp Zoltan: Națiunea potă, deci, să dispună de armată independentă.

Br. Fejervary: Dimpreună cu regele său.

Papp Z.: Ce fel de constituție e aceea, că ministrul Fejervary face parte din toate guvernele.

Dr. Fejervary: „Eu trăesc vecinic spre bucuria d-tale.“

Papp Z.: Vre să arate, că și în lege îi este garantat „națiunei“ dreptul la armata independentă maghiară. Partidul independentist stimăză sincer pe rege, dér nu e hiperloialist și lingușitor. Acest partid luptă serios pentru realizarea dorințelor națiunei.

Br. Fejervary: Ér noi cu atât mai virtos ne opunem. (Mare sgomot în stînga estremă.)

Kubik B.: Chemați la ordine pe ministru (Mare sgomot).

Papp Z.: Maghiarul tot-déuna a fost bun soldat și numai de când suntem sub domnia Habsburgilor s'a întîmplat, ca regele să ȳică despre dorintele națiunei: *Und was noch?*

Br. Fejervary: La ordine! La ordine!

Papp Zoltan face apoi pe larg istoricul armatei maghiare. Erau deja orele 3 când a ajuns cu istoricul numai până la anul 1623. Face în urmă propunerea, că musicile militare să nu mai cânte „Gottterhalte“, ci „Imnul“ lui Kôlcsey.

Ședința de ieri a fost estraordinar de furtunosă.

Ministrul br. Fejervary luând cuvântul ca să vorbescă pentru proiecte, a cri-

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Amurg la munte.

Se săruta ȳiua cu nôtea... d'abia se întelniseră și trebuiau să se despartă. Lacomă își întindea nôtea brațele, void să strîngă la sîmul său întrêga lumină, dér acesta mai înțelêpt se retrăgea, făcînd mii de reverențe; scia că unde-i întunec, nu potă să trăescă.

Era un ceriș limpede și liniștit ca un suflet împăcat. În fața lui mă simțiam mai bun, mai curat și-l priviam cu ochii unui pécătos ajuns în fața altarului. Liniște, érăși e liniște, Dómne!

Pe crengile înflorite de zăpadă se încurcau păturile de întunec ca nisce vîluri subțiri de mătase negră. Tôte se pregăteau de culcare, numai sufletu-mi se deștepta ca dintr'un somn greu și împrejurul meu începă să plutescă parfumul vremilor trecute.

Eram copilul naturii pe-atunci, răs-fățatul luncilor și-al delurilor acoperite de verdêta.

Luai o sanie și părăsi orașul. Când

m'au vêdut, munții tresăriră de bucurie ca la vederea fiului rêtăcit. Incepui éră să vorbesc cu ei, să le înțeleg graiul și să mă bucur de privirile lor pline de cea mai curată poesie. Acoperiți de zăpadă pe-alocurea, pe-alocurea negrii de verdêta brașilor, aveau aerul, că mă întrêbă unde am fost de-atăta vreme. Eu nu le răspundeam, nu le puteam răspunde pe ochii mei umezi de lacrimi mi-se închideau îngreuiati de povara amintirilor.

— „Mai mergem conașule?“ întrêbă birjarul, îngrijat de apropierea nopții. Nu i-am răspuns nimic. N'aveam curagiul nici să-i spun să mergem înainte, nici să ne întörceam înapoi. Facă ce-o vrea, gândii în mine, și mi lăsai ochii lacomi pe pripórele, de cari eram acum aproape de tot. Aveam senzația, că plutesc pe-o mare liniștită, culcat pe fundul bărcii, cu vîsele puse sub cap. Ce imi păsa mie de nôte, de viêtă, de tot. Perdut cum eram, trăiam viêtă care-mi plăcea mie și m'ași fi dus așa până la capêtul lumii. În depănarea amintirilor, prezentul îți pare mai senin și viitorul, născocitor de gânduri zadarnice, dispăre cu totul.

Stelele începă să-mi trimită zîmbete curate și din înălțimea lor să mă cheme spre lumii desmierdate de vise...

* * *

Pe lungul drumului creștea umbra unui călugăr, ce venia gânditor în spre oraș. În mersul lui legănat și în tótă apărênța lui, trăia par-că tótă melancolia vailor și tăcerea culmilor înbrobodite de zăpadă.

Trecurăm cu sania pe lângă densusul și birjarul meu se uita lung după el. Ridică apoi din umeri și pe față i-se resfiră un zîmbet amar, ca un apus îndurerat de sóre.

— „Il cunosci, se vede, pe călugărul acesta?“

— Da, îl cunosc, sêracul, îl cunosc de copil. Cât a mai suferit...

— Da? Ia spune-mi și mie, moșule.

— Hei, apoi e o poveste întrêgă, conașule, o poveste nenorocită.
Lăsarăm caii la pas. Moșul își umplu odată pipa, se aședă cu fața spre mine și începă în liniștea acestui amurg frumos să-mi povestescă ceva din viêtă aceluși călugăr melancolic.

— „La cêsul ăsta îl întelnesc în fie-care ȳi plimbându-se pe-aici. Odată, mi-aduc aminte, mă întorceam de la mănăstire. Era o vreme tare, trăsna și fulgera, de gândiai că se prăpădesce lumea, și l'am întelnit pe aici trist și posomorît ca adineaoria. Și-am ȳis:

— De ce nu stai acasă pe vremea asta?“

Mi-a răspuns, că asta-i vremea care-i place lui, și când un fulger îi întretăia vorba, eu imi făcui repede sfânta cruce, ér el se uită la mine zîbind și-mi ȳise:

„De ce îți-e frică? Nu se plătesc să te înspăimânti de ceva în lumea asta!“

Dér să-ți spun:

De cum a început să învețe la școlă, toți dascălii aveau drag. Era deștept, nevoie mare, și a trecut prin școli fără multă bătaie de cap. Muncia pe ici, pe colo, ba mai scria pe la unul câte ceva, ba mai învêta pe băiatul cutăruia și iac'asa o ducea de adî pe mâne, da își vedea de trêbă.

Noi eram vecini cu casele, adecă vecini până când ne-a ars casa noastră,

ticat violent atitudinea opoziției. În focul vorbirei a dis cătră deputatul *Lengyel Zoltan*. — *Ai mințit! Da, ai mințit, ai mințit!*

Deputații de pe băncile opoziției se infuriară. Un mare sgomot se produse. Ei pretinseră, ca *Fejervary* să fie chemat la ordine și să-și exprime regretele pentru cuvintele ce le-a dis. Unii din deputați își părăsiră locurile, merseră în incintă și făcură aici un târaboii uriaș. *Lengyel Zoltan* și *Molnar Jenő* era p'aci să dea năvală asupra lui *Fejervary*. Deputații liberali, pentru a preveni scandalul, le închiseră calea. *Președintele Apponyi chemă la ordine pe Fejervary*. Atunci *Fejervary* declară, că a fost iritat și recunoșce că a întrebuițat espresuni neparlamentare. Regretă, că a făcut-o.

Ordinea se restabili încât-va. *Fejervary* vrând să-și continue discursul, fu întrerupt de independistul *Horvath Gyula Fejervary*, agitat dice:

— *Horváth* nu numără.

Cuvintele acestea avură darul de a produce un nou vifor. Sgomotul luă proporții așa de mari, încât *președintele* fu silit să suspendeze ședința.

După deschiderea ședinței *Lengyel* ceru cuvânt în cestiune personală.

Deputații au părăsit sala foarte agitați.

Serbarea memoriei lui Quinet.

În Paris s'a serbat erî în 17 Februarie a. c. aniversarea de o sută de ani de la nascerea marelui istoric francez *Edgar Quinet*. Memoria acestui bărbat este scumpă și națiunii române din răsăritul Europei, căci *Quinet* a fost acela, care cu autoritatea lui recunoscută în lumea învățaților a apărut călduros și cu însuflețire drepturile poporului român de a forma un stat liber în cercul statelor europene, *Quinet* a fost, care dimpreună cu *Michelet*, *Girardin*, *Lamartine*, *Ubcini* au pledat în favorul Românilor înaintea areopagului european, arătând că ei, după originea și trecutul lor glorios, au dreptul de a se desvolta independent de puterile, ce aveau interes de a-i ține sub tutorat și a împiedeca înaintarea lor.

Din incidentul centenarului marelui istoric francez și filoromân *Academia Română* a ținut Sâmbăta trecută ședință festivă, în care a serbat memoria lui. Membrul *N. Ionescu* a ținut o cuvântare caldă în amintirea lui *Edgar Quinet*, pe care l'a cunoscut personal, și a propus ca *Academia* să adreseze o telegramă *președintelui Centenarului* la *Panteonul din Paris*. Această propunere spriginită și de *bibliotecarul Academiei I. Bianu*, a fost primită unanim. Cuprinsul telegramei *Academiei* este următorul:

Academia română se asociază la serbătorea comemorațiunii lui *Edgar Quinet*; recunoștința Românilor îi este asigurată,

pentru-că el a apărut cu căldură drepturile imprescriptibile ale rasei noastre, în momentul marilor lupte ale regenerării naționale. — Semnat, *Președintele Academiei, P. S. Aurelian*.

Asemenea au trimis și *Camera și Senatul României* la Paris depeșe prin cari se asociază la serbarea, prin care se glorifică memoria marelui *Quinet*.

Etă depeșă Camerei:

Camera deputaților e mândră de a se asocia la glorificarea marelui democrat *cugetător Edgar Quinet*.

Românii vor păstra totdeauna o adencă recunoștință pentru amicul, maestrul și inspiratorul lui *Ioan C. Brătianu* și *C. A. Roseti*, neștersă admirație pentru acela pe care camera română l-a proclamat la 1866 cetățean de onoare al României. — Semnat *V. G. Morțun*.

Depeșă Senatului e de cuprinsul următor:

Cu ocazia centenarului ilustrului istoric și filo-român *Edgar Quinet*, *senatul României* nu puté să nu-și manifeste recunoștința.

În numele înaltei adunări, pe care am onoare s'o prezidez, mă grăbesc să vă transmit sentimentele de profundă grațitudine pentru memoria marelui cetățean român, și a vă asigura neștersa amintire și adencă recunoștință, pe care i-o păstrează poporul român.

Românii nu vor uita nici-odată, că nobilul *Quinet* a apărut cu căldură drepturile lor naturale înaintea Europei în momentele cele mai grele ale renascerii lor. — Semnat de *președintele senatului, P. S. Aurelian*.

Banffy despre maghiarisarea învățământului.

Minunat om e fostul ministru-pășă br. *Desid. Banffy*. Scrie, scrie înainte articole în diare, și scrie tot despre lucruri asupra cărora nu admitea discuție când el „conducea” afacerile țării.

De astă-dată se ocupă trufașul baron de „politica de naționalitate maghiară în învățământul popular”. Răpit de îndrăgitul său ideal: „statul național maghiar unitar” spune, că „acest ideal numai atunci se va realiza, decă se va săvârși unitatea în limbă, fără de care nu se pôte închipui ștergerea caracterului poli-glot al statului. Pentru a-se săvârși unitatea această, mijlocul cel mai bun e fără îndoieală maghiarisarea deplină a învățământului popular.

Așa dice *Banffy*. Și mai dice:

„Fără învățământ unitar de stat, nu se pôte face unitatea în limbă”, decă *Banffy* e pentru trecerea învățământului popular în resortul statului. Această o și cere, „deore-ce — dice el — interesele unității de limbă și interesele statului pretind necondiționat să se facă așa”. Drept argument aduce d-l baron împrejurarea, că „decă privim bisericele naționalităților

și cercurile acestora, trebuie să ajungem la convingerea, că a sunat ora ultimă. Nu mai putem aștepta...” *Banffy* încheie:

„Cuceririle culturii maghiare pot și trebuie să fie unul din mijlocele pentru garantarea „statului unitar maghiar” și a hegemoniei maghiare. De-orece însă experiența a dovedit și dovedește zilnic, că într'o parte a școlilor confesionale, nu se cresc cetățeni fideli statului, ci inimi, a sosit timpul să garantăm, „nu prin mijloce violente”, ci cu mijloce legale (!) direcția patriotică a învățământului. Atunci putem să primim punctul de vedere al lui *Polonyi Geza*, desființarea învățământului confesional și introducerea învățământului de stat. Această este calea ce trebuie să o urmăm, pe calea această putem să crescem pentru viitor generații, cari vorbesc și simt unguresce. Decă nu vom face-o, nația noastră va căde ca o clae deslegată...”

Banffy scrie, „Egyetértés” reproduce ér soviniștii oftéză în cor: *Banffy, Banffy, când va veni împărăția ta?*

Un meeting în Paris

în favorul Armenilor și Macedonenilor.

Duminecă după amiazi s'a ținut un meeting în favorul Armenilor și Bulgarilor macedoneni în sala teatrului *Château d'Eau*, la care au participat peste 4000 de omeni. *Președinte* era *d'Estournelles de Constant*. Au luat cuvântul reprezentanții diferitelor partide. Alături de conservatorul clerical *Denys Cochin* și royalistul *Lerolle*, s'au pândat la tribună socialistii *Jaurès*, Francis de *Pressensé* și Anatole *Leroy-Beaulieu*, care nu aparține nici unui partid.

Primul care a luat cuvântul, a fost *d'Estournelles*, care a expus scopul convocării meetingului. Francesii își vor fi având și ei luptele lor interne, dér această nu-i împedează de a-se uni cu toții, când e vorba de a sări în ajutorul celor asupriți. Trebuie să facem presiune spre a-se interveni la *Sultanul*, ca să înlătureze cauzele nemulțumirilor.

După *d'Estournelles* a vorbit în aplause generale *Denys Cochin*, accentuând barbariile comise contra Armenilor.

Pressensé a desfășurat cestiunea macedonenă. Oratorul spunea, că ar fi datorria diplomației a stării, să se realizeze reformele de atâtea-ori promise. Și pentru-ca aceste reforme să nu rămână numai pe hârtie, trebuie să se introducă controlul puterilor europene.

Jaurès salutată cu aplause, luând cuvântul relevază, că numai atitudinea môle a puterilor observată în cestia armână, este pricina, că *Turcii* și-au luat nasul la purtare în *Macedonia*. Trebuie să protestăm, pentru-ca cei asupriți să fie mântuiți de călăii lor.

În sfârșit s'a votat următoarea rezoluțiune:

„Patru mii de cetățeni franceși întruniți în ziua de 15 Februarie în sala de la *Château d'Eau* votéză rezoluțiunea: Având în vedere situațiunea grozavă a populației din *Armenia* și *Macedonia* și serioșitatea mereu crescândă a evenimentelor; având în vedere, că situația această este o sfidare a conștiinței publice și o primejdie pentru pacea universală; având în vedere, că numai esecutarea tratatului de *Berlin* pôte să pună capăt stării acestuia insuportabile atât în *Armenia*, cât și în *Macedonia*; având în vedere datorțiile imperative, pe cari tratatul de *Berlin* le impune tuturor contrahenților săi, adunarea își exprimă dorința:

„Ca guvernul francez să procedeze energic, pentru-ca în sfârșit să se esecute articolii 23 și 61 din tratatul de *Berlin* conform memorandumului din 11 Maiu 1895, pentru-ca seriei prea lungi a atentatelor săvârșite în *Turcia* contra umanității, să i se pună odată un capăt”.

SCIRILE DILEI.

— 5 (18) Februarie.

Un nou proces de presă al diarului „D. T. f. U.” Organul naționalist german din *Timișoara* reproducând un articol din diarul „*Donauwacht*” din *București* sub titlul „*Eine Stimme aus dem deutschen Reich*” (o voce din imperiul german), *procurorul* din *Timișoara* a descoperit în acel articol „ațitare contra Maghiarilor” și a intentat proces de presă numitului diar. Răspunderea a luat-o d *Col. Feisthammel*.

Pentru catedrala din Sibiu. — Aflăm, că corpul profesoral de la școlile noastre medii și superioare din *Brașov*, într'una din conferențele sale din urmă, a hotărît să contribuie corporativ 1000 (una mii) de corone pentru edificarea catedralei din *Sibiu*. — Jertfa piôsă ne dispensează de ori-ce laude.

„Prânzul diariștilor”. Duminecă, la amiazi au avut loc în restaurantul *Iordache* dejunul, la care se întrunesc odată pe lună membrii „*Sindicatului diariștilor*” din *București* pentru a strînge legăturile de prietenie și solidaritate între ei. Cunoscutul violinist *Buică* cu orchestra sa națională a înveselit pe meseni. Au luat parte la această masă comună un mare număr de diariști.

D. Gr. Ventura reamintesc, că în cursul lunei curente, eminenta noastră artistă, d-na *Aristiza Romanescu*, după o lungă și strălucită carieră, consacrată artei române, se va retrage. În acest scop, o mare reprezentațiune se va da la *Teatrul Național*. D-sa rögă pe toți confrății să se asocieze la omagiul de admirațiune ce se aduce artei, cu ocaziunea retragerii

c'apoi eu am rămas pe drumuri, ér el s'a dus la alte școli, departe nu știu unde.

N'a mai dat pe acasă până la mórtea măsii. A venit sêracu de peste pământ și cum era sê nu vie, că dór atâta suflet avea și el în lumea asta.

L'am vădut atunci. Era slab și urf ca un om mort; pe semne de atâta învățătură.

Asta fusese primăvara.

Mai târziu cam între *Pasci* și *Rosalii* a venit aici la noi o cocónă mare și frumoasă bat'o... ca o nópte de vară. Umbla tot singură, îmbrăcată în doliu. Cine o fi fost, șcie *Dumneșcu*, dér se șoptea prin tîrg că ar fi o prințesă.

Aicea nu prea știu să-și spun ce s'a întemplat, dér cu bună sémă dracu n'a avut de lucru și și-a vîrit cõda. Unii spun, că l'ar fi vădut pe *Ion* rêtăcind cu ea pe calmile ăstea... de, știu eu?... Și la urma urmii de ce m'ași mai mira, când era așa de învățat, de ar fi putut să grăiească și cu *Vodă*.

Uite pe icî, pe după muchia dealului estuia, decă mai faci puțin înainte, dai de-o poeniță și în mijlocul ei e un stejar

mare și bêtân. La umbra lui spun unii, că i-ar fi vădut pe amândoi giugiulindu-se ca doi fluturi.

Intr'o bună dimineță cucóna s'a dus pe-aci încolo. *Ion* a rămas cu focul la inimă și l'a ars, l'a ars până s'a smintit, sêracul. Lumea dicea, că mórtea măsii l'a adus aci, dér mie tare îmi vine să cred că dragostea. Poi nu știu eu?... N'am pățit'o odată eu... cu una, de ajunsese să mă n'virtesc în loc și să nu știu ce mai fac. Și tot dragostea l'a zăpăcit și pe bietul *Ion*, da..., da, ași pune mâna în foc, că dragostea. A dracului muiere! N'ar mai avea parte de..., dér mai bine tac, că era frumoasă, bat'o norocul.

Și așa a fost... Ajunsese să nu mai cunoscă pe nimeni. Tótă vremea și-o petrecea la stejarul din poeniță. Când l'am vădut odată, parcă-că era ucigă-l tóca; îi crescuse pèrul și barba ca la un sêlbatic. Umbla cu hainele rupte și desculț.

Se povesteau multe prin tîrg. Lumea dicea că-i sfânt și în scorbura stejarului are iconița *Maicei-Domnului* și o candelă, care arde și ziua și nóptea. De, știu eu?... *Mõș Nichita* pădurarul m'i-a spus mie între

patru ochi, că are o candelă acolo, dér că iconița nu-i a *Maicei-Domnului*, ci a unei cucóne îmbrăcate în negru. M'i-a mai spus, că l'ar fi vădut odată cum se închina și plîngea și-și ridica mâinile cătră icóna lui.

Tótă lumea îl lăsa în pace. De géba ar fi încercat cineva să deschidă vorba; nu vorbea cu nimeni.

Intr'o di, sunt acum vre-o câți-va ani, nisce hoți de copii, cari umblau după cuiburi, au dat peste stejarul din poeniță și au furat icóna. O arătau prin tîrg strigând: „Uite icóna lui „*Ion* ăl desculț”.... Așa îi dicea lumea acuma, și se îngrămădea cu mic cu mare ca la o comedie. Am vădut'o și eu. Ea era, bat'o... ér era să dic ceva, dér era frumoasă și pace.

Chiar în nóptea aia a venit o vreme tare și a trāsnit stejarul din poeniță, de la lāsāt numai tăciune.

Nu știu apoi ce s'o fi mai întemplat, că peste puțină vreme l'am vădut pe *Ion* îmbrăcat în haine de călugăr. Se dusesse la mănăstire...”

— „Să întorcem conașule c'o să ne iasă lupii în cale!”

Nu i-am răspuns nimic.

Povestea lui mă pierduse. Se înserase binișor și pe văi se lăsa o cêtă tot mai désă. Scârțăitul saniei și tropotul înfundat al cailor îmi aduceau în suflet senzații pustii și obosite. Cu ochii închiși simțiam vîntul cum îmi fuge pe la urechi și cădui într'o toropélă lenșe în care parcă aușiam pe cineva spunându-mi din nou povestea tristă a bietului călugăr.

— „Uite-l că se întorce!”... îmi șopti cărăușul meu, lovindu-mă încet cu cõda biculului.

Din góna cailor l'am mai vădut pentru ultima óră. În mersul lui legănat și în tótă aparența lui trăia parcă tótă melancolia vailor și tăcerea culmilor înbrobodite de zăpadă.

Liniște..., liniște mórta...

Intr'un târziu cărăușul, căruia pe semne i-se păruse că nu și-a încheiat încă povestea, se întorse spre mine și m'îșopti tainic:

„L'ai vădut?... Se ducea la mănăstire...”

Z. Bârsan.

sale, fiind rolul presei, de a contribui la reușita unor asemenea sârbări.

D. George *Ranetti* propune de a se trimite confrăților de la ziarul „*Tribuna*” din Sibiu, o telegramă de îmbărbătare, față cu noua condamnare ce isbesce numitul ziar.

Propunerea se admite și imediat se expediază telegrama de următorul cuprins: „Trăescă bravii noștri confrăți de la Tribuna! Sindicatul ziaristilor”.

D. Ion *Rusu Abrudeanu* face cunoscut, spre satisfacția generală, că d. Uliu Hodoș, directorul „*Băncei Poporului*” și președintele consiliului de administrație al „*Berăriei Cooperative*” în semn de simpatie pentru sindicat, a propus și s'a admis a se da din beneficiile realizate de aceste instituțiuni, câte 500 și 200 lei.

D. Alex. *Ionescu* este de părere ca sindicatul să organizeze și conferințe publice, ținute de ziaristi.

La această propunere se asociază și d. Gr. Ventura, care se oferă să țină și prima conferință despre „*Presa Română*”. Propunerea este primită în principiu și se lasă în sarcina comitetului de a o realiza.

Voluntarii din Arad, cari servesc în regimentul 33, au arangiat un bal și-au distribuit invitații în *limba germană*. Din cauza acesta „*Arad és Videke*” i-a mustreat în ton sovinitic pe voluntari. În urma acesta ei au provocat pe redactorul *Sröder* Bela. Secundanții lui *Sröder* au refuzat să dea satisfacție. Voluntarii au provocat atunci pe secundanți, dăr și aceștia au refuzat. Ziaristul ungar n'a voit nici măcar să exprime regretele sale asupra celor întâmplătoare. Afacerea nu s'a isprăvit cu atâta. S'era într'o cafenea unul din voluntari a insultat pe ziaristul *Kormos* Sandor. *Kormos* a provocat pe voluntar și în calitatea sa de ofițer în rezervă, a făcut raport comandantului pieții.

O acuzare îndrăsnită. Ziarul „*M. Szó*”, cunoscut de sentimentele sale ostile față cu naționalitățile, publică nise agresivni violente contra d-lui locotenent *Pompeii Bentia* din reg. 52 cu garnisona în Cinci-Biserici. Numitul ziar spune despre d. Bentia, că e cunoscut de sentimentele sale „*dacoromâne*” și „*maghiarofage*”, apoi că îi uresce grozav pe voluntari și anume din două motive 1) fiind-că sunt voluntari, 2) fiind-că sunt maghiari. Sâmbăta trecută, dize „*M. Szó*”, a tras două palme în fața companiei voluntarului „*Boskovitz*” Aladar și apoi l'a mai lovit și cu piciorul. După numita foie deputatul *Egry* Dező va interpela în cestia acesta în cameră.

Același cas îl descrie „*Alkotmany*” în nr. de la 17 Febr. scriind: „Unele diare jidovesci fac mare tărăboiu, fiind-că locotenentul *Pompeii Bentia* ar fi bătut pe un voluntar cu numele *Boskovitz* Aladar. Ne mai pomenita „*brutalitate*”, firesce s'a comis fără nici o cauză, s'eu mai bine din cauză că locotenentul *Bentia* e valah și — un rabiat maghiarofag. N'ar spune domne feresce, acele foi, că B. nu-i pôte suferi pe jidovi, ei dize, că nu-i pôte suferi pe maghiari, înțelegând sub *Maghiari* pe voluntarul jidov *Boskovitz*. — Din toate acestea, după cum se scrie din Cinci Biserici numai atâta este adevărat, că *Bentia* l'a ocărit pe *Boskovitz*, dăr nu l'a bătut, ér ceea-ce s'a dize despre d'nsul, că ar fi „*maghiarofag*”, — nu e adevărat”.

Cununii. D-șora *Aglaița Zamfirescu* din Săneni și d-l profesor *Dr. Radu Șiera* din Cernăuți, își vor celebra cununia religioasă *Duminecă* în 22 Februarie n. — D-șora *Agnes Cioran* din Rășinari, și d-l *Vasilii Runceanu* din Măgura-Bran, își vor serba cununia *Duminecă* la 22 Febr în Rășinari.

Nuntă fără beuturi. Președintele societății ungare antialcoolice d. *Iuliu Szalkay* și-a măritat dizele acestea pe fiica sa *Elvira* cu controlorul din ministerul de finanțe *Coloman Balajthy*. După cununia religioasă oșpeții au fost poțitiți la masă. Erau vr'o 100 de persoane. Societatea și-a petrecut foarte bine. Măncare era în abundență, beutură însă numai apă. Socorului i-au rămas banii în buzunar, pe cari altmintea ar fi trebuit să-i dea pe beuturi, ér dintre oșpeți a doua dize de sigur nici unul n'a fost mahmur.

De pe câmpia Ardealului. Un domn până acuma necunoscut, publică în „*E-k*” un articol și mai are anunțat unul sub titlul „*Valami az erdélyi mezöségről*”. În acest articol descriind poporul român, susține, că ar fi degenerat fisicesce și moralicesce. „*Beția* e la ordinea dizei superstițiile de asemenea. Casele, unde locuiesc Românii sunt numai nise bordeie. Despre vr'o distracție spirituală habar n'au. D'că învață a ceti și scrie, în curând le uită. Ambiție și respectare de sine nu există la Români. Idiotul de țeran crede că el nici n'are minte în cap, s'eu pôte nici nu-i e permis și nici nu trebuie să aibă. Destul d'că are popa, învățătorul, notarul și avocatul. „*Pentru toate acestea*” termină „*E-k*” „în primul rând pe cine să învinovățim?”

„*Pe acei omeni*”, răspunde tot el „*cari pentru realizarea scopurilor lor utopistice au nevoie de un asemenea popor. Le trebuie o turmă de oi, masse, cari la cel dintăiu semn se sară cu cösele și sapele, ca să scôtă la biruință o idee estremă, condamabilă. Numai un popor idiot, impedit în mod artificial în dezvoltarea lui naturală pôte fi purtat de nas*”. — Nu mai trebuie să spunem că autorul din „*E-k*” debiteză aceste insulte la adresa Românilor numai din ură de rasă.

Preot în temniță. Preotul gr. or. *Gheorge Teposu* a intrat ér în penitenciarul din localitate pentru a-și face pedepsa de 6 luni închisore la care a fost condamnat pentru cămătărie. El a mai fost condamnat și la 3 ani pierdere de oficiu și la 600 cor. amendă.

Rectificare. Suntem rugați a constata, că în invitațiile la concertul tinerimei universitare române din Cluși s'a tipărit greșit numele uneia dintre dómnele patronese, anume: *Valeria* în loc de *Aurelia Vulcan* (Oradea-mare) ceea-ce prin acesta se rectifică.

O carte politică maghiară.*

O carte destul de voluminoasă, cuprindend 380 pagini, ni-se trimite la redacție. Cartea e scrisă în limba maghiară și pörtă titlul, care se află mai jos, în notă, și care pe românesce însemneza: „*Tulburătorea păcii europene (Rusia)*”.

Autorul d. *Lajos Lajos* spune într'o dedicație făcută contelui *Stadnicky*, fost ofițer într'un regiment rusesce de lănceri, ér în războiul ruso-româno-turc ofițer în armata turcescă, cum că și el (*Lajos*), odinióră ofițer de cavalerie în armata austro-ungară, în războiul amintit a fost tovarăș contelui *Stadnicky* în armata turcescă, unde „*au apêrat cauza dreptă*”.

După cum vedem mai departe din prefața cărții, autorul a mai publicat o carte la 1895 sub titlul „*Visszaemlékezés Törökországára*”, care a fost tradusă și pe românesce sub titlul „*Reamintiri despre Turcia*”, București 1896.

Datele utilizate în această carte, spune autorul, și le-a procurat în timpul de mai mulți ani, ce l'a petrecut ca funcționar consular în Orient, ér pe urmă ca ofițer superior în legiunea polonă în timpul războiului ruso-româno-turc.

Deja titlul cărții arată, că autorul este adversar al panslavismului și al Rusiei, despre care dize în încheiere, că va trebui sdrobotită, cum a fost sdrobotit *Napoleon* înainte de asta cu o sută de ani de cătră armatele aliate, și numai după sdrobotirea Rusiei, care este „*tulburătorea păcii europene*”, se va puté realiza desarmarea generală și opera pacificării prin conferențe interparlamentare.

Cartea are următoarele capitole: 1) *Dedicație*, 2) *Introducere*, 3) *Om și stat*, 4) *Austro-Ungaria*, 5) *Germania*, 6) *Italia*, 7) *Anglia*, 8) *Regatul român* (pp. 179—204) 9) *Turcia*, 10) *Grecia*, 11) *Vaticanul*, 12) *Svedia și Norvegia*, *Spania*, *Portugalia*, *Danemarca*, *Belgia*, *Țerile de jos*, *Elveția* 13) *Franța*, 14) *Rusia*, 15) *Țerile balcanice* 16) *Desarmarea generală*.

* Europa Békezaverója (Oroszország). Irta Lakos Lajos. Szent László nyomda Nagyváradon 1903.

Vedem așa-dér că autorul se ocupă cu rolul politic al tuturor statelor europene. P'ecat, că publicațiunea sa, fiind scrisă într'o limbă, pe care o înțelege un număr forte restrîns de omeni în Europa, autorul nu va avé satisfacția de a se vedé apreciat în cercuri mai largi, d'că peste tot cartea sa pôte să țină cont de a fi numărată între operele cărora trebuie să li-se dea ore-care importanță, chestiune asupra căreia noi dealtmintrelea nu vrem să ne pronunțăm.

Faptul însă, că se ocupă cu regatul român pe 26 pagini, ne îndemnează a face un estras din acel capitol, mai ales, că pe lângă unele păreri greșite, are și multe aprecieri juste. Etă ce dize d-l *Lajos* în capitolul intitulat: „*A román királyság*” (Regatul român):

Cu toate că România, prin politica sa înțeleptă și întotdeauna potrivită împrejurărilor, precum și prin sforțările sale culturale și cu ajutorul armatei sale, ce e drept mică, însă cu atât mai instruită și eroică, eșind din epoca copilăriei, așa d'icend din propriile sale forte și-a eluptat majorenitătea: totuși privită prin ochelarii, adesea nebuloși ai marilor puteri europene, până în ziua de astăzi este considerată ca principatul de odinióră dunărean, mic, neînsemnat și care nu trebuie băgat în seamă.

Din cauza acesta, când vine vorba despre statele balcanice s'eu despre regularea raporturilor Slavilor de sud. România considerată d'avalma cu Bulgaria, Serbia, Grecia și Muntenegru, în privința valorii politice și morale fiind cântărită de o potrivă cu acestea din urmă și nefăcend-du-se nici o distincțiune între ele, este socotită ca improprie pentru o misiune mai mare și tratată drept cantitate negliabilă, ca un stat mititel creat să stea la dispoziția marilor puteri, fără să i-se atribute vr'o importanță.

O singură mare putere, Austro-Ungaria este aceea, care recunoscend adevărata valdore ce o are regatul român ca stat, scie să o aprecieze după merit.**)

Nu înțelegem pe celelalte mari puteri, cari dau importanță atât de mare menținerii păcii europene și cari își dau s'eu de posibilitatea realizării ideii panslavismului, că până în ziua de azi n'au fost capabile a desoperi misiunea aceea estra-ordinar de importantă, pe care este chemată a o îndeplini România cea mică și modestă, în privința asigurării păcii europene și în parte a integrității statelor ei.

Este în adevăr lucru ciudat, că diplomații ageri și cu ochi de vultur ai marilor puteri, cari prin anii 70 avend în mâinile lor de atâtea ori harta Turciei, și studiându-o au urmărit cu interes fazele singuraticale ale războiului ruso-româno-turcesc, n'au băgat de seamă, că afară de Bospor și Dardanele, care formeză cheia maritimă, mai este și o altă cheie, pe uscat, care deschide drumul la Balcani, și că această cheie este România. Monarchia noastră însă a recunoscut-o acesta.

Secolul XIX cu bogatele-i evenimente politice ne-a făcut să descoperim această cheie, căci după cum bine scim: în acel secol s'a petrecut în nord războiul pruso-austriac, în sud cel austro-italian, în apus cel franco-prusian și după acestea, ca și cum nemesea ar fi vrut să arate puterea față cu egoismul Europei, pentru ca toate cele patru plăgi ale Europei să-și ia partea din arta frumoasă și nobilă a măcelului: ca încheiere a secolului trecut s'a înscenat și în Orient o dramă nu mai puțin sângerasă.

Drama acesta a fost războiul ruso-româno-turcesc, pe care noi atunci de și l'am condamnat în totalitatea sa, totuși n'am neglijat a scôte învățăturile din evenimentele, ce au eșit în relief în acel războiu.

De sigur, ar fi fost de dorit, ca și celelalte puteri să fi luat aceeași poziție, pentru-că atunci recunoscend misiunea importantă politică a României, n'ar fi prețuit-o d'avalma cu celelalte state din Balcan, și de sigur n'ar fi întârziat — în interesul Europei și a paralizării panslavismului — a-i asigura în concertul european locul ce i-se cuvine cu drept cuvânt.

(Va urma)

Literatură.

Semănătorul, Revistă Literară săptămânală N-rul 5 anul II are următorul sumar: *Artur Stavri*. — Mult așteptatul

** Mai este afară de noi încă un stat (Rusia), care îi cunosccea odinióră foarte bine valdora, dăr azi nu mai vrea să o cunoscă.

— Nota autorului.

(Poesie). *Miron Aldea*. — Note de drum. *Ioan Bărsanul*. — Plânsul pietrei (Poesie). *Il. Chendi*. — *Frumoasa Loreley*. II (Studiu). *D-nii Anghel și St. O. Iosif*. — *Agnes* (Baladă de Arany). *Ch.* — Alb și negru. (Dare de s'eu). *Vasile Pop*. — La vrăjitoare (Poesie). *Red.* — Informațiuni literare și artistice. — Răspunsuri. *Redacția*: Calea Victoriei, Nr. 56. (Hotel Imperial). Administrația: Strada Regală, nr. 6. (Hotel Union). *București*. Abonamentul 10 lei pe an. Numărul 20 bani.

Subscriși cu inima înfrântă de durere anunță tuturor rudeniilor și cunoscuților, că prea iubitul tată, frate și cumnat

Dr. Daniil Popoviciu Barcianu

asesor consistorial, fost profesor seminarial, preșident al Reuniunii învățătorilor din districtul Sibiului, vice-preșident al Reuniunii rom. de agricultură din comitatul Sibiului, deputat congresual și sinodal, etc. etc.,

după grele suferințe a adormit în Domnul provăcut cu sfintele taine, Luni la 3/18 Februarie a. c., 8 ore s'era în etate de 55 ani.

Rămășițele pămâtesce ale scumpului defunct se vor transporta spre odihnă vecinică *Miercuri* la 5/18 Februarie 11 ore a. m. — de la casa mortuară, strada Cisanădiei nr. 7, curtea II-a — în biserica din suburbiul Iosefin — unde se va îndeplini serviciul ceremonial funebral — la care tristă festivitate invităm pe toate rudeniile, amicii și cunoscuții.

Inmormentarea va urma în cripta familiară din Rășinari în aceeași dize.

Fie-i țărina ușoră și memoria binecuvântată!

Sibiu, 4/17 Februarie 1903.

Sorin, Radu, Andrei, Achil, Lavinia și Silvia, fii și fiice. *Constanța P. Barcianu* soră.

ULTIME SCIRI.

București, 17 Februarie. În ședința de azi a camerei, d-l *B. Epurescu* a adresat guvernului interpelarea: d'că față de mobilizările armatei bulgare și turcesce și a pregătirilor, ce le fac și alte armate, armate română e destul de echipată; și d'că în cazul unei eventuale mobilizări, ar fi la înălțime? — Președintele camerei d-l *M. Ferekide* răspunde, că prim-ministrul și ministrul de războiu nefind de față, îi va comunica, interpelarea.

Constantinopol, 17 Februarie. Sultantul a dat o iradea, prin care sunt chemate sub arme trei contingente din rezervele districtului *Adrianopol*. Iradeaua dă un termen de 25 dize. În cercurile diplomatice din Constantinopol, pregătirile Turciei au produs o vie neliniște.

Roma, 17 Februarie. Din inițiativa contelui *Angelo de Gubernatis* și a altor bărbați de stat italieni, s'a hotărît ținerea unui congres internațional latin, la Roma, în dizele de 15—22 Aprilie. Scopul congresului este de a afirma printr'un pact încheiat la Roma, uniunea și frățietatea popórelor latine și a arăta întregii lumi vitalitatea lor.

Diverse.

180 Chilometri pe oră. D'că toate se vor petrece după planurile făcute, atunci în curând vom avé în Anglia o cale ferată cu o iuțelă de 180 chilometri pe oră. Mai mult decât pot face automobilele cele iuți. Se înțelege de la sine, că această cale ferată va fi electrică. Este vorba anume de orașul *Liverpol* și *Manchester*, între cari se proiecteză calea ferată amintită spre a puté ajunge dintr'un oraș în celălalt în timp de 20—25 minute. Proiectul a fost semnalat înainte de asta cu doi ani, dăr parlamentul îngrozindu-se cu drept cuvânt de o iuțelă atât de mare, a refuzat aprobarea. Se pare acum, că guvernul a revenit și că totuși se vor apuca de construirea liniei.

Proprietar: *Dr. Aurel Mureșianu*.
Redactor responsabil: *Traian H. Pop*.

Călindarul Plugariului.

A apărut și se poate procura de la tipografia A. Mureșianu — Brașov, „Călindarul Plugariului“. Prețul, cu porto, 25 cr. (50 bani).

Acest călindar, care apare acum în anul XI, cuprinde în afară de datele obișnuite calendaristice, geneologia domnitorilor din Europa, taxele telegramelor și cele poștale, scala timbrelor, Măsurile, tirgurile din Ardeal și Ungaria și lista advocaților români.

În partea literară vedem portretul bine reușit al repausatului episcop Mihail Pavel cu o biografie, de Augustin Paul, Rugăciune (poesie) de M. Eminescu, Restignirea lui Isus, de Sinkiewitz (un admirabil fragment din romanul „Să-l urmărim“). Călugărenii (poesie) de C. Sandu, Cinci într-o păstaie (poveste de Andersen), Lulea lui moș Radu, Legenda pământului și a muncii, de Dim. Dan, „Al mai tare om din lume“ (poesie în dialect bănățenească) de regretatul tânăr poet Victor Vlad Delamarina.

Partea economică este și în acest an bine reprezentată prin următoarele articole: „Dușmanii economiei“ de Ioan Georgescu; „Plantarea zomilor“ de A. Boldor, „Cauzele de ce sămănăturile sunt rele“ de N. H. Vechiușescu, „Insecte stricătore și pomilor și viilor“, „Ce plătesc banul și cum îl cruțăm noi?“

După partea economică urmăză pe mai multe pagini diferite „povești“, apoi „Diverse“ și în fine „Anecdote și Glume“.

Ca adaos sunt și anul acesta o mulțime de anunțuri.

Bursa de București

di 10 Febr. 1903.

Valori	Do-banda	Scad. cup.	Cu bani gata
Renta amortisabilă	5%	Apr.-Oct.	99 1/2
„ „ Impr. 1892	5	ian.-Iul.	98 1/2
„ „ din 1893	5	„ „	98 1/2
„ „ 1894 int. 6 mil.	5	Apr.-Oct.	—
„ „ Impr. de 32 1/2 mil.	4	ian.-Iul.	87
„ „ Impr. de 50 mil.	4	„ „	87 1/4
„ „ Impr. de 274 m. 1890	4	„ „	88
„ „ Impr. de 45 m. 1891	4	„ „	87 1/2
„ „ Im. de 120 mil. 1894	4	„ „	87 1/4
„ „ Impr. de 90 mil. 1896	4	„ „	87 1/2
Oblig. de Stat (Conv. rurale)	6	mai-Nov.	87 1/2
„ Casei Pensiunilor fr. 300	10	„ „	—
„ comunei București 1883	5%	ian.-Iul.	—
„ „ din 1884	5	mai-Nov.	—
„ „ din 1888	5	Iul.-Dec.	—
„ „ din 1890	5	ian.-Iul.	—
Scrisuri fonciare rurale	5	ian.-Iul.	99 1/4
Scris. fonciare rurale din 1890	4	„ „	88 3/4
„ „ urbane București	5	„ „	88 1/2
„ „ Iași	5	„ „	81 1/2
Oblig. Soc. de basalt artificial	6	„ „	—
„ „ v. N.	—	—	—
Banca Rom. ult. div. fr. 1281	50	150 v.	—
Banca Națion. ult. iv. 8%	500	intr. v.	—
Banca agricolă	500	150 v. 2430.	—
Dacia România ult. div. 35 lei	200	intr. v.	225
Naționala de asig. ult. div. lei 43	200	„ „	115
Soc. bazalt artif. ult. div. lei 30	250	„ „	395
Soc. rom. de constr. ult. div. 15 l.	250	„ „	395
Soc. rom. de hârtie ult.	100	„ „	—
„ Patria“ Soc. de asig. ult. 4 lei	100	„ „	—
Soc. rom. de petrol l em. u. d. 0	200	„ „	—
„ „ 2 em. u. d. 0	1000	„ „	—
Soc. de fur. militare u. d. 60 l.	300	„ „	—
„ Bistrița“ soc. p. f. hârtii 30 l	1000	„ „	—
Societ. p. constr. de Tramways	200	„ „	—
20 franci aur	—	„ „	—
Fabricile Unite de gaze	12	„ „	—

Scompturi:

Banca na. a Rom.	5%	Paris	3%
Avansuri pe efecte	6	P. tersburg	5%
Banca agricolă	9-10%	Berlin	3%
Casa de depuneri	5 1/2	Belgia	3
Londra	3	Elveția	3 1/2
Viena	3 1/2		

Cursul la bursa din Viena.

Din 17 Februarie n. 1903.

Renta ung. de aur 4%	121 35
Renta de corone ung. 4%	99.50
Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%	93.55
Impr. căil. fer. ung. în argint 4%	99.45
Oblig. căil. fer. ung. de ost I. emis.	99.60
Bonuri rurale ungare 4%	94 10
Bonuri rurale croate-slavone	99.60
Impr. ung. cu premii	200 65
Losuri pentru reg. Tisei și Seghedin	169. —
Renta de hârtie austr.	100.90
Renta de argint austr.	100.90
Renta de aur austr.	121 20
Rente austr. 4% de corone	101 25
Losuri din 1860.	164.90
Acții de-ale Băncii austro-ungară	15.83
Acții de-ale Băncii ung. de credit	747.50
Acții de-ale Băncii austr. de credit	691.75
Napoleonori	19.08
Mărci imperiale germane	117 07 1/2
London vista	239.95
Paris vista	95.45
Note italiene	95.40

Cursul pieței Brașov.

Din 18 Februarie n. 1903.

Bancnot rom. Cump.	18.80	Vând.	18.84
Argint român.	18.60	„	18.76
Napoleonori.	19.04	„	19.07
Galbeni	11.20	„	11.30
Mărci germane	116.90	„	117.02
Scris fonc. Albina 5%	101. —	„	102. —
Lire turcesci	21.40	„	—
Ruble Rusesci	—	„	—

Bursa de mărfuri din Budapesta.

din 10 Febr. 1903

Săminte	Cuanti-tatea per Hect.	Prețul per 100 chilogramme
Grâu Bănățenească	80	dela până la 8.30 8.45
Grâu dela Tisa	80	8.20 8.35
Grâu de Pesta	80	8.25 8.40
Grâu de Alb. regală	80	—
Grâu de Bácska	80	—
Grâu unguresc de nord	80	—
Grâu românesc	80	—

Săminte vechi ori nouă	Soiul	Cuanti-tatea per Hect.	Prețul per 100 chilogramme
Săcara	nutrey.	70-72	6.55 6.75
Orz	de rachiu	60-62	6.40 6.5
Orz	de bere	64-66	5.60 5.70
Ovės	bănățen.	75	—
Cucuruz	alt soiul	73	—
Cucuruz	„	—	—
Hirișcă	„	—	5.75 6. —

Produce div.	Soiul	Cursuri
Săm. de trifoi	Luternă ungar.	dela până 70. — 56. —
„	transilvană	63. — 66. —
„	bănățenă	—
„	roșie	68. — 71. —
Ulei de rapiță	rafinat dublu	—
Ulei de in	—	—
Unsore de porc	dela Pesta	74. — 74.50
Slănină	dela țără	61.50 62. —
Prune	svântată	13.50 14. —
	din Bosnia	14.50 15. —
Lictar	Slavon și Serbia	16.50 17. —
	din Serbia în s.	12.25 12.50
Nuc	slavon nou	13.25 13.50
Gogosi.	sârbesc	—
	din Ungaria	—
Miere	unguresc	—
	sârbesc	—
Ceră	brut	—
Spirit	Drojdița de s.	—

Nr. 2353—1903.

PUBLICAȚIUNE

Se aduce la cunoștință publică că socotelile casei orfanale pe anul 1902 s'au examinat și clausulat de contabilitatea orașenească și că aceste socotele dela 18 Faur a. c. încolo sunt depuse la scaunul orfanal orașenească, și pot fi luate în vedere timp de 15 zile.

Observările, ce eventual s'ar face contra acestor socotele, sunt a se înainta în termenul sus arătat de 15 zile la subscrisul magistrat.

Brassó, în 12 Faur 1903.

1-1,(852) Magistratul orașenească.

Spirit denaturat

din fabrica de spirit a firmei Friedrich Czeli și filii, care are escelentă putere de iluminat și e foarte cu spor, se capătă cu prețul zilei în depositul de ape minerale la

Wilhelm Dresandt,

8-12 Strada Vămei Nr. 23.

ANUNCIURI

(insertiuni și reclame)

sunt a se adresa subscrisor administratiunii. In cazul publicării unui ananțiu mai mult de odată se face scădemēt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Admi istr. „Gazetei Trans.“

Cine dorește să aibă un costum bun, elegant și trainic acela să facă cumpăratura necondiționat la

HANS FIELES

în Brașov, Strada Vămei nr. 13,

unde se află tot-deuna un asortiment mare de stofe

de Loden-Tiroles neîntrecut de durabile, precum și

Stofe de Kamgarn

dela cele mai ieftine până la cele mai scumpe. Kamgarn negru, Peruvians pentru costume de salon și fracuri.

La dorință pot recomanda croitori buni, cari sunt în stare să lucreze în 10 ore un costum durabil și fără scăderi.

Recunoștințe număröse.

Mă rog de a visita Magazinul meu, fără a fi silit la cumpăratură.

Hans Fieles,

Strada Vămei nr. 13.

(754,21—20.)

Mostre se trimit cu bonificarea speselor poștei.

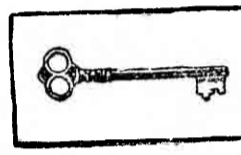
Săpun SCHICHT.

MARCA:

Cerbu și Cheia

Săpunul cel mai bun și cu spor

și prin urmare și cel mai ieftin.

Nu conține ingrediente străine vătămătoare.

Se capătă pretutindeni

La cumpărare să se observe, ca pe fie care bucată de săpun să fie numele „Schicht“ și una din mărcile sus indicate.

86—40,(72F).

TIPOGRAFIA

A. Mureșianu

Brașov, Têrgul Inului Nr. 30.

Acest stabiliment este provădit cu cele mai bune mijloce tehnice și fiind bine asortat cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne este pus în pozițiune de a pute eșecuta ori-ce comande cu promptitudine și acurateță, precum:

IMPRIMATE ARTISTICE
ÎN AUR, ARGINT ȘI COLORI.

CĂRȚI DE SCIINȚĂ,
LITERATURĂ ȘI DIDACTICE

STATUTE.

FOI PERIODICE.

BILETE DE VISITĂ
DIFERITE FORMATE.

PROGRAME ELEGANTE.

BILETE DE LOGODNĂ ȘI DE NUNȚĂ
DUPĂ DORINȚĂ ȘI ÎN COLORI.

ANUNȚURI.

REGISTRE ȘI IMPRIMATE
pentru toate speciile de serviciuri

BILANȚURI.

Compturi, Adrese,
Circulari, Scrisori.

Coverte, in toată mărimca.

TARIFE COMERCIALE,
INDUSTRIALE, de HOTELURI
și RESTAURANTE.

PREȚURI-CURENTE ȘI DIVERSE

BILETE DE INMORMENTARI.

Comandele eventuale se primesc în biuroul tipografiei, Brașov Têrgul Inului Nr. 30, etagiul I, cătră stradă. — Prețurile moderate. — Comandele din afară rugăm a le adresa la

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașov.